

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata

ÉRTESITŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az „Értesítő“ a társulat tagjai díjmentesen kapják.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Szerkeszti: Poppel Miklós ipartársulati titkár.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Budapest, IX. ker., Lónyai-utca 22. szám

TELEPHON SZÁMA: JÓZSEF 22-70.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

H I R D E T É S E K

a társulatnál: IX. ker., Lónyai-utca 22. szám alatt vétetnek fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldal	40 korona
Fél oldal	20 „
Negyed oldal	12 „
Nyolcad oldal	7 „

Ipartársulati ügyek.

A Menedékház-ügy. Az 1897. évi március hó 30-án tartott ipartársulati közgyűlésben történt, hogy Gundel János az ipartársulat akkori elnöke a Thonet-cég 2000 koronás adományáról tett jelentést, mely összeget az adományozók elszegényedett vendéglősök menedékházának alapítására szánták és ajánlották fel az ipartársulatnak. Jelentette továbbá, hogy ő maga már régóta foglalkozik ezzel az eszmével, mert mély szájalommal nézi a sok elszegényedett vendéglős nyomorát.

Gyújtó beszédben ajánlotta a közgyűlésnek az eszme lelkes felkarolását és felkérte a közgyűlést: utasítaná a választmányt az előmunkálatok haladéktalan megkezdésére és a kivitelre alkalmas tervezet kidolgozására. Végül pedig 1000 koronát adott a megkezdett alap gyarapítására.

A közgyűlés még soha nem tapasztalt lelkesedéssel fogadta el az elnök nemes hévvel előadott javaslatát, mire Petanovits József szintén 1000 koronát adott nyomban az alapra, mi által az alap már kezdetkor 4000 koronára emelkedett.

A jó példa ragadós, szokás mondani; és ezuttal valóban követőkre talált. A jó emberek szívében bizseregni kezdett a kartársi szeretet és a szájalom érzése. Önként megkezdődött az adakozás a menedékház-alapra. Közben a választmány is igyekezett a közgyűlés határozatának megfelelni és széleskörű gyűjtést indított; 1898. évben pedig javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy az ipartársulat minden évi tiszta jövedelmének felét a menedékház céljára szavazza meg. A közgyűlés ezt az indítványt egyhangulag hozott határozattal elfogadta és azóta az alap ez által is jelentékenyen gyarapodott; de azért a gondolat valóra váltására csak annyi volt, mint egy csepp víz a tengerbe.

Eleintén az önkéntes adakozások is szép összeget eredményeztek és bizni, reményleni lehetett a szükséges tőke ez uton való előteremtésében. Azonban időmultán elaludt a láng, megcsappant az érdeklődés, kiapadtak az alapot tápláló buzgó források és ezzel kátyuba jutott az egész nagyszabású terv.

Am az elhagyatottak fölött örökös Isteni Gondviselés nem feledkezik meg övéiről és most is segítséget küldött.

Időközben az a férfi vette át az ipartársulat vezetését, ki kora ifjúságától fogva a magyar ipar és kultura szolgálatába szegődött, a jótékonyt pedig mintegy életcéljának választotta. Aki többet dolgozik a közérdeknek, mint saját magának, kinek szívé, lelkét és agyát örökké a mások baja és szenvedése foglalkoztatja, s így ő: Glück Frigyes ipartársulatunk elnöke nem nézhette tétlenül a menedékház-ügy tespedésbe merülését, különösen mikor Bécsben már felvirult egy hasonló intézmény és áldásos tevékenységét, jótékony hatását messze kiterjeszti. Gondolt tehát merészet és nagyot. Kieszközölte, hogy a budapesti sörgyárosok egyetértő megállapodással elhatározták, hogy a tervbe vett országos menedékház

céljára együttesen öt éven át 60.000 koronát, vagyis összesen 300.000 koronát adományoznak.

Minden reményt messze tulszárnyaló, olyan rendkívüli siker ez, mely által most már biztosítva látjuk a menedékház sorsát és kimondhatatlan lelki megnyugvást éreztünk abban a tudatban, hogy tönkrejutott és keresetképtelen kartársainkat megmenthetjük a kétségbeeséstől. De egyuttal felemelő is, hogy jótékony intézményeink talán nemsokára ismét egy örök időkre szóló nagyszabású alkotással fognak szaporodni. Erre garancia elnökünk messzeterjedő előrelátása, gondoskodása, mert nem elégedett meg a már elért fényes sikerrel, hanem mindenkorra biztosítani akarja az intézmény jövőjét és tekintettel annak országos jellegére, felkarolása és segítése végett az összes magyarországi sörgyárosokhoz és pezsgő-, bor gyárosokhoz kérelmet intézett.

Adja Isten, hogy ezt a lépését is az előbbihez hasonló siker kövesse.

Köszönet és hála neki eredménydús fáradozásáért és az ő egyiniségéhez méltó, nemeslelkű gondoskodásáért, de köszönet és hála illeti a budapesti derék sörgyárosokat is, tiszteletet, nagyrabecsülést érdemlő elhatározásukért, emberbaráti nagy áldozatkészségükért.

Értesítés a menedékház ügyben.

A „Magyar vendéglősök országos szövetsége“ folyó évi szeptember hó 23-dikán, Budapesten tartott közgyűlésének eredményes lezajlása után kedves kartársi kötelességet teljesítünk, midőn a tekintetes elnökségnek és választmányának, valamint mindazon testvér-ipartársulatoknak, melyek nagy munkánk elvégzésében segítségünkre voltak — ezen átiratunk kapcsán — őszinte és szívből jövő kartársi köszönetünket fejezzük ki.

Amidőn ezzel egyidejűleg tudatjuk, hogy közgyűlésünk jegyzőkönyve elkészült, azt minden egyes szövetségi tagnak meg fogjuk küldeni, és hogy e jegyzőkönyv alapján a központi igazgatóság már a legközelebbi napokban hozzáfog a közgyűlésen hozott összes határozatok végrehajtásához, nagy lelki örömmel közöljük, hogy *közgyűlésünk egyik legnevezetesebb határozata máris a megvalósulás kezdeti stádiumába lépett.*

A vendéglősmenhely eszméjének megvalósulása biztosítva van.

A *kőbányai sörgyárak, nevezetesen az Első magyar részvény-serfözde r.-t., a Hagenmacher-serfözde r.-t. és a kőbányai polgári-serfözde r.-t. öt éven át közösen fizetendő évi 60.000, vagyis összesen 300.000 koronával járultak a menhely létesítéséhez.*

A „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“ 1897. évi közgyűlésén felvetett eszme, melynek megvalósítása érdekében eddig az ipartársulat jövedelméből és egyesek adományaiból mintegy 80.000 koronát gyűjtöttünk, a *kőbányai sörgyárak e valóban altruisztikus és a szociális viszonyok helyes felismerésén alapuló adománya által egyszerre*

és egy óriási léppel közeledett a megvalósulás felé és annál az örömmel és megelégedéssel, mely egy velünk összekötésben álló hatalmas iparág előkelő képviselőinek iparunk irányában tanúsított jóindulatának láttára lelkünkben felébred, bizonyára csak az a felemelő és megnyugtató érzés lehet nagyobb, hogy *tervszerű és céltudatos munkánkkal egy újabb mentevárat sikerült emelnünk sorsüldözött kartársaink részére, kik önhibájukon kívül lettek kereset- és munkaképtelenné, kiknek az élet küzdelmei elől nem sikerült biztos révbe jutniok és akiknek életök utolsó napjait-éveit a bizonytalan jövő fenyegető réme keserítette meg.*

Hisszük és reméljük, hogy midőn e gyönyörű humanisztikus alkotásunk erős védőfalai készen fognak állani a védelmére szoruló befogadására, helyt fognak ott találni és szíves fogadtatást azok is, akik — mint a „*Szállodások, vendéglősök, kávések, pincérek és kávésségedek országos nyugdíjgyűlése*“ tagjai e *humánus intézményünk keretében a nyugdíjjogosultságot már megszerezték maguknak, de nyugdíjuk esetleges csekélységénél fogva és súlyos gazdasági viszonyaink közepette künn az életben nem volnának képesek maguknak csendes otthont, meleg gondozást és szeretetteljes ellátást biztosítani.*

Ma még be sem látható határok közt elragadó perspektíva bontakozik ki előttünk, mikor e legújabb nagyjelentőségű és nagy jövőre hivatott humanisztikus alkotásunkról a tek. elnökség és választmányunk hirt adunk azzal a kéréssel, hogy jelen átiratunk tartalmát alkalmas módon az ipartársulat összes tagjaival közölni méltóztassék. Kartársi üdvözlettel Glück Frigyes s. k. elnök, Kommer Ferenc s. k. alelnök, F. Kiss Lajos s. k. titkár.

A sőtartókra vonatkozó rendelet.

Az „Értesítő“ előző számában közöltük a székesfőváros polgármesterének a zárt sőtartók beszerzése tárgyában kibocsátott rendeletét és az ipartársulat indokolt halasztási kérelmét.

Az ipartársulat kérelme méltánylásban részesült és a polgármester, korábbi rendeletének felfüggesztése tárgyában a következő újabb rendeletet adta ki:

Budapest székesfőváros tanácsa. B. 115.067/913. X. Tárgy: A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának kérelme a 111.241/913. X. számú rendelet hatályának felfüggesztése tárgyában.

RENDELET:

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának beadványában felhozott indokokra való tekintettel, az 1913. évi szeptember hó 13-án 111.241/913. X. sz. alatt kelt, és a vendéglőkben, kávéházakban zárt só-, bors-, és paprikatartók beszerzésére vonatkozó rendeletem végrehajtását **f. évi december hó 31-éig bezárólag felfüggesztem.** Ez a rendeletem tehát 1914. évi január hó 1-én egész terjedelmében életbe lép, mely időpontig, az abban foglaltaknak az összes vendéglő, szálloda, kávéház, stb. stb. tulajdonosok a hivatkozott rendeletben meghatározott büntetés terhe alatt eleget tenni tartoznak

Felkérem a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatát, a székesfővárosi vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatát, az I—III. ker. szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatát, továbbá a budapesti kávé ipartársulatot és a székesfővárosi kávémérők ipartársulatát, hogy ezt a rendeletemet az érdekelt szálloda-, vendéglő-, korcsma-, kávéház-, kávémérés stb. tulajdonosokkal megfelelő módon közölni legyenek szívesek.

Erről a tan. X. ügyosztályt, a tiszti főorvos urat, az összes ker. előjáró urakat, továbbá a fentebb megnevezett ipartársulatokat felzetten, a m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatalát pedig átiraton értesitem.

Budapest, 1913. évi október hó 7-én.

Bódy,
h. polgármester.

Szakiskolai ügyek.

Felhívás a továbbképző tanfolyam tárgyában.

Igen tisztelt Kartársak!

Tisztelettel értesítjük t. kartársainkat, hogy az ipartársulat által tervbe vett *továbbképző tanfolyamot* 1913. évi november hó 4-én délután 4 órakor a szakiskola helyiségében (Nyár-utca 9.) megnyitjuk. Tájékoztatóul mellékeljük az 1913. évi november és december havi munkatervet.

Azon reményben, hogy e tanterv teljesen meggyőzi i. t. Kartársainkat törekvésünk komolyságáról és a kitűzött cél közhasznu voltáról, arra kérjük, legyenek szívesek munkánkban segítségünkre lenni és odahatni, hogy e tanfolyamot minél többen látogassák.

Beiratkozás naponként az igazgató irodájában délelőtt 8—10 óráig. *Tandíj 20 korona.* A megnyitáson az ügy iránt érdeklődőket szívesen látjuk.

Kartársi üdvözlettel Glück Frigyes szöv. és ipartárs. elnök, Palkovics Ede felügy. biz. elnök, Walter Károly igazgató.

A budapesti vendéglősök szakirányú iskola továbbképző tanfolyamának 1913. évi november és december havi munkaterve:

Nov. 4-én d. u. 4 órakor A tanfolyam megnyitása. Előadó: Glück Frigyes. Nov. 5-én d. u. 4—5-ig Általános tudnivalók. Előadó: Palkovics Ede. 5—6-ig A vendéglőiparra vonatkozó ügyiratok, törvények és rendeletek. Előadó: Dr. Nagy Sándor. Nov. 7-én d. u. 4—5-ig A konyha vezetése és a fegyelem. Előadó: Wrabetz Gusztáv. 5—6-ig Francia nyelv. Előadó: Cservenka Károly. Nov. 10-én d. u. 4—5-ig Felsőszolgálat. Előadó: Haas Imre. 5—6-ig Német nyelv. Előadó: Varsányi Lipót. Nov. 12-én d. u. 4—5-ig A konyha berendezéséről. Előadó: Wrabetz Gusztáv. 5—6-ig Konyha vegytan. Előadó: Vaszkó György. Nov. 14-én d. u. 4—6-ig Diszitő rajzolás. Előadó: Kende István. Nov. 17-én d. u. 4—5-ig A levesekről. Előadó: Kedvesy Nándor. 5—6-ig Az édes vízi halakról. Előadó: Deiszler József. Nov. 19-én d. u. 4—6-ig Diszitő rajzolás. Előadó: Kende István. Nov. 21-én d. u. 4—5-ig Gastronómiai földrajz. Előadó: Augustiny Oszkár. 5—6-ig Francia nyelv. Előadó: Cservenka Károly. Nov. 24-én d. u. 4—5-ig A meleg előételekről. Előadó: Kedvesy Nándor. 5—6-ig A főszakács, szakács rendes napi teendőiről. Előadó: Deiszler József. Nov. 26-án d. u. 4—5-ig A vendéglős és szakács tanuló testi fejlettségéről és a test ápolása. Előadó: Palkovics Ede. 5—6-ig Gastronómiai földrajz. Előadó: Augustiny Oszkár. Nov. 28-án d. u. 4—5-ig Az ésszerű táplálkozás alapelveinek általános ismertetése. Előadó: Löhnert Mátyás. 5—6-ig Konyha vegytan. Előadó: Vaszkó György. Dec. 1-én d. u. 4—5-ig A farceokról. Előadó: Kedvesy Nándor. 5—6-ig A tengeri halakról. Előadó: Deiszler József. Dec. 3-án d. u. 4—5-ig Konyha vegytan. Előadó: Vaszkó György. 5—6 Német nyelv. Előadó: Varsányi Lipót. Dec. 5-én d. u. 4—5-ig A hideg konyha rendeltetése és berendezése. Előadó: Wrabetz Gusztáv. 5—6-ig Francia nyelv. Előadó: Cservenka Károly. Dec. 10-én d. u. 4—5-ig Szállodai könyvvitel. Előadó: Keresztes Ede. 5—6-ig A vendéglői és konyhai edényekről, azok használatáról, az egyszerű konyha és vendéglő berendezése. Előadó: Gundel Károly. Dec. 12-én d. u. 4—5-ig A mártásokról. Előadó: Kedvesy Nándor. 5—6-ig A rákokról. Előadó: Deiszler József. Dec. 15-én d. u. 4—5-ig Az ésszerű táplálkozás alapelveinek általános ismertetése. Előadó: Löhnert Mátyás. 5—6-ig A vendéglőiparra vonatkozó ügyiratok, törvények és rendeletek. Előadó: Dr. Nagy Sándor. Dec. 17-én d. u. 4—5-ig Szálloda és étterem berendezése. Előadó: Glück E. János. 5—6-ig Francia nyelv. Előadó: Cservenka Károly. Dec. 19-én d. u. 4—5-ig A tüzhely, a segédeszközök, a hűtők és forralók, a tüzelés és tüzelőanyagok, szellőztetés. Előadó: Gundel Károly. 5—6-ig A párolt husok. Előadó: Deiszler József. Dec. 22-én d. u. 4—5-ig Szállodai könyvvitel. Előadó: Keresztes Ede. 5—6-ig Az ésszerű táplálkozás alapelveinek általános ismertetése. Előadó: Löhnert Mátyás.

Szövetségi ügyek.

Értesítés

a pincemesteri tanfolyam tárgyában.

A „Magyar vendéglősök országos szövetsége“ folyó évi szeptember hó 23-dikán Budapesten tartott XIII. rendes évi közgyűlésén tett bejelentésünkhöz képest, van szerencsénk a m. t. kartárs urat értesíteni, hogy a vendéglősök szakszerű kiképzése céljából a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszterium által szövetségünk kérelmére létesített *borászati tanfolyamokat a budafoki kir. pincemesteri tanfolyamon megnyitjuk.*

Amidőn ennek szives tudomásvételét kérjük, azt hisszük, hogy a tanfolyam létesítése érdekében kifejtett fáradozásaink, e tanfolyam jelentősége és gyakorlati haszna sokkal ismeretebbek a m. t. kartárs ur előtt, hogysen ezeket külön is ki kellene emelnünk.

Épp ezért kartársi szeretettel és bizalommal *felkérjük, hogy e tanfolyamra jelentkezni, és azon résztvenni sziveskedjék,* minthogy e tanfolyam látogatottsága egyedüli biztosítóka ezen legujabb közhasznú intézményünk állandósíthatóságának, és nagyon is óhajtandó eredményes működésének.

Kellő tájékozódás céljából a következőket ajánljuk b. figyelmébe:

Egyelőre két tanfolyamot létesítünk, amelyek közül tetszése szerint szabadon választhatja meg azt, amelyiket látogatni kívánja.

1. Az első, ugynevezett *elméleti tanfolyamot* azon szállodások és nagyobb üzlettel bíró vendéglősök részére rendezzük, akik *pincékben maguk nem foglalatostkodnak, hanem csak megfelelő alkalmazottakkal dolgoztatnak.* E tanfolyam *folyó évi decembor hó 1-től december hó 13-ig tart.*

2. A második, ugynevezett *gyakorlati tanfolyamra* azon tagtársaink iratkozzanak be, akik *vendéglőkben, illetve pincékben maguk dolgoznak,* továbbá a szállodások és vendéglősök azon *alkalmazottai,* akik magukat a pincegazdasági ismeretekben kiképezni óhajtják. E tanfolyam *1914. január hó 5-én nyílik meg és tart 1914. január hó 18-ig.*

Az elméleti és gyakorlati előadások mindkét tanfolyamon *naponként, délután 3—6 óráig* fognak tartatni.

A tanítás ingyenes.

Jelentkezési határidő 1913. november hó 15-dike.

Jelentkezni lehet személyesen vagy levélben a „*Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata*“ irodájában (Budapest, IX., Lónyai-utca 22. szám) *délután 4—7 óráig.*

A tanfolyamokon a „Magyar vendéglősök országos szövetsége *vidéki* tagjai is részt vehetnek.

Minthogy a tanfolyamok résztvevőinek száma korlátozva van, amennyiben *mindegyik tanfolyamon legfeljebb huszan* vehetnek részt, felkérjük a m. t. kartársainkat, hogy minél előbb jelentkezzenek, hogy már az első ily tanfolyamok létesítésénél oly intenzív eredményt mutathassunk fel, mely meggyőzze a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi kormányt arról, hogy ezen intézmény állandósítása egyaránt hasznos és közérdekű.

Épp ezért már most nyomatékosan fel kell hívunk jelentkezendő kartársaink figyelmét arra, hogy reájuk nézve az *előadások rendszeres látogatása a leghigorubb értelemben vett: becsületbeli, erkölcsi kötelesség, mely alól senki sem vonhatja ki magát.*

Kartársi üdvözzel *Glück Frigyes s. k.,* elnök. *Kommer Ferenc s. k.,* alelnök. *F. Kiss Lajos s. k.,* titkár.

Az „Országos nyugdíjgyesület“ folyó évi szeptember hó 22-én tartott XVI. évi rendes közgyűlésében előterjesztett évi jelentés.

(Az előző számban megjelent közlemény folytatása)

Rendes tagok és tagsági díjak.

Rendes tagjaink száma jelenleg 675.

Ezeknek tulnyomóan nagyobb része tagsági járulékait havonként pontosan fizeti. Tagjainknak száma a múlt év óta

nem emelkedett ugyan, ámde e körülmény magyarázatát találja egyrészt abban az általános gazdasági pangásban, amely az utóbbi években az ipari élet minden ágában észlelhető és amelynek folytán a megélhetés eszközeinek megszerzése minden rendelkezésre álló anyagi erőt megkíván és még a jövőről való gondoskodás szükségét is háttérbe szorítani képes; másrészt abban, hogy a tagszerzés terén éppen ezen mondott állapotok miatt és más okokból is az eddig szokásos propagálást ez év folyamán a legminimálisabba szorítottuk.

Kívánatos volna egyébként is, hogy Egyesületünkbe a tagokat jól felfogott önérdékük vezesse és a tagszerzés azon módját, melynek csak anyagi hasznot kereső intézeteknél van helye, egészen feladhassuk.

Tagsági díjak címén az 1912. évi mérleg 87287 kor. 45 fillérrel emelkedett, tehát mintegy 21000 koronával magasabb, mint az 1911. évben, amikor is az emelkedés e címen 68108 kor. 80 fillért tett ki.

A folytonosan nagy arányban növekvő eredmény egyfelől kívánatosan lépést tart a növekvő szükségletek arányával, másfelől mutatja a tagok lelkiismeretességét, bizonyítja, hogy tagjaink mennyire átlátják Egyesületünk részükre biztosított nagy előnyeit és mennyire készek a csekély áldozatra, amelyet az alapszabályok tőlük kívánnak és amelyért aránytalanul nagy ellenértékképpen maguknak, majdan özvegyeiknek és árváiknak a biztos megélhetés lehetővé tétetik.

A folyó év első felében 43002 korona 85 fillér folyt be tagsági díj címén, tehát ugyanoly jó az eredmény, mint a múlt 1912. évben.

4. Nyugdíjak és végkielégítések.

Múlt közgyűlésünk óta rendes tagjaink sorából elhunytak: Braun Ferenc kassai vendéglős, Bokros László Budapest, Bagossy Vince kassai főpincér, Udvorcka István pozsonyi vendéglős, Balog Tivadar buziási vendéglős, Szabó Imre kaposvári vendéglős, Kéth Károly szegedi vendéglős, Szabó (Schneider) Ferenc budapesti vendéglős. Elhunyt továbbá a folyó év folyamán nyugdíjasunk, özv. Benky Vilmosné, aki a haláláig 255 kor. nyugdíjat élvezett.

Valamennyien Egyesületünknek buzgó tagjai voltak, tagsági járulékaikat pontosan fizették; takarékoságuknak gyümölcsét özvegyeik, árváik Egyesületünktől élvezik.

Bokros László halálával kettős csapás érte Egyesületünket, elvesztettünk egy lelkes fiatal tagunkat és igaz részvétellel osztottuk a csapást, amely fiának elhunytával szeretett elnökünket érte. Temetésén az igazgatóság testületileg vett részt.

Udvorcka Istvánban Egyesületünk pozsonyi választmányának egyik megalapítóját, és leglelkesebb tagját veszítettük el. Egyesületünk pozsonyi választmánya megalakításában érdeme igen nagy, — mint a pozsonyi vendéglős-ipartársulat elnöke, Nyugdíjgyesületünk pártfogói közt első helyen foglalt helyet és különösen mindannyiunk szeretetébe véste emlékét a múlt évi pozsonyi közgyűlés rendező bizottságának élén kifejtett eredményes, sikeres munkájával.

Kéth Károly szegedi választmányunk pénztárnoka volt, egyike legrégebbi buzgó tagjainknak.

Valamennyi elhunyt tagunk emlékét megőrizve felsoroljuk a hátramaradottjaiknak nyújtott nyugdíjakat és végkielégítéseket.

a) Életfogytiglan nyugdíjat élveznek:

1. özv. Bagossy Vincéné	évi K	150.—
2. Benky Vilmos gyermeke	„ K	63.75
3. Brukács Ferenc	„ K	400.—
4. özv. Kéth Károlyné	„ K	950.—
5. Kintzl Antal	„ K	255.—
6. özv. Klimann Imréné	„ K	800.—
7. özv. Prindl Nándorné	„ K	127.50
8. özv. Rosner Ignácné és két gyermeke	„ K	388.—

Átvitel K 3134.25

	Áthozat	K 3134.25
9. özv. Tomcsik Mártonné	"	K 150.—
10. Varasdy Sándor	"	K 425.—
11. Wittreich Nándor	évi	K 400.—
12. Zwetkó Lajos	"	K 900.—
	Összesen	K 5009.25

Megjegyezzük itt, hogy Braun Ferencné és özv. Szabó Ferencné életfogytiglani nyugdíjuk helyett kivánságukra egyszersmindenkorra szóló végkielégítésben részesültek.

Itt említjük meg, hogy dr. Solti Ödön tiszteletbeli jogtanácsos közgyűlési határozathoz képest évi 2400 korona tiszteletbeli nyugdíjat élvez.

b) Végkielégítést kaptak:

1. az 1912. év folyamán.

1. Schwartz Mórné	K 200.—
2. özv. Dala Károlyné	K 600.—
3. özv. Braun Ferencné	K 1200.—
4. özv. Gottfried Dezsőné	K 240.—
	Összesen K 2240.—

2. a folyó év folyamán.

5. özv. Udvardka Istvánné	K 400.—
6. Udvardka István gyermeke	K 80.—
7. özv. Balogh Tivadarné	K 504.80
8. özv. Szabó Imréné	K 1280.16
9. Balog Tivadar két gyermeke	K 240.—
10. özv. Grosszmann Istvánné	K 300.—
11. Grosszmann István két gyermeke	K 120.—
12. Takács István	K 800.—
13. özv. Szabó Ferencné	K 800.—
	Összesen K 4524.96

5. Tagdíj visszatérítés.

Tagsági díj visszatérítés megilleti a tagot törlés esetén az alapszabályok 33. szakasza értelmében, önkéntes kilépés esetén a 64. szakasz értelmében, továbbá a 22. §. értelmében, akkor, ha a munkaképtelenség, vagy elhalálozás a felemelést követő 10 éven belül következik be. Utóbbi esetben a felemelési összeg visszatérítése a tagnak, illetve özvegyének vagy árváinak egy összegben visszafizetetik és mint a tag takarékoságának gyümölcse, jelentékeny anyagi támogatást nyújt. Az ilyen visszafizetéseket (felemelési visszafizetés) az alábbi felsorolásban megjelöljük.

A törlés, vagy kilépés folytán visszafizetéseket az igazgatóság az alapszabályok értelmében mindenkor készséggel folyósítja, amde ezen visszafizetések abból a sajnálatos körülményből erednek, hogy az Egyesület valamely tagja hanyagság folytán megszűnik tag lenni, vagy valamely sajnálatos körülmény arra kényszeríti őt, hogy elhagyja zászlónkat, mi által pedig elveszti az anyagi erőt, amelyet a bizonytalan jövőre gyűjtött magának, elveszti munkaképtelensége esetére a biztos megélhetési forrást. Kivánatos, hogy ily esetek minél kevesebbszer forduljanak elő, hiszen módjában áll a tagnak az esetben, ha valamely okból tagdíjait ideiglenesen fizetni képtelen, halasztást kérni, amit az igazgatóság sohasem szokott megtagadni.

Tagdíj visszatérítésben részesültek:

a) az 1912. év folyamán.

1. Tálos Ferenc	K 372.—
2. Grossz Mór	K 745.73
3. Rósner Ignác örökösei (felemelési visszafizetés)	K 1249.50
4. László Gábor	K 179.90
5. Schuster Márton	K 358.13
6. Bokros Géza	K 107.34
	Összesen: K 3012.60

b) az 1913. év folyamán.

7. Zwetkó Lajos (felemelési visszatérítés)	K 628.27
8. özv. Bagossy Vincéné felemelési visszatérítés	K 497.22
9. Varga János	K 77.60
10. Takács István (felemelési visszatérítés)	K 592.28
11. Steinhübel Jenő	K 272.16
12. Pausz János (felemelési visszatérítés)	K 616.40
	Összesen: K 2683.93

6. Egyesületünk vagyona.

Vagyoni helyzetünk tekintetében, mint már fennebb is említettük, a legkedvezőbb jelentést terjeszthetjük a t. közgyűlés elé.

Az 1912. dec. 31. mérleg szerint az Egyesület vagyona 781.944 kor. 19 fillért tesz ki, tehát az 1911. évi zárszámadással szemben 103.457 korona 46 fillér eredményt mutat.

Tagsági díjakban, kamatokban egyaránt meghaladta a bevételt az előirányzatot és meghaladta az előző év bevételét.

Vagyonunk oly jelentékenyen felszaporodott, hogy bár kötelezettségeink a tagokkal szemben évről-évre gyarapodni fognak, mégis bizton nézhetünk a legmesszebb jövő elé is.

Az 1912. dec. hó 31-én lezárt mérlegszámlát és nyereség-veszteség számlát alább a t. közgyűlés elé terjesztjük.

Hasonlóan kedvezőek Egyesületünknek a folyó év első felére vonatkozó 1913. évi június hó 30-án lezárt számadásai

A folyó év első felében a mérleg 830.169 korona 26 fillér vagyont tüntet fel; 48.225 korona 07 fillér félévi emelkedést a múlt évi mérleggel szemben.

Előterjesztjük a folyó évi június hó 30-án lezárt számadásokat is:

Mérlegszámla

1913. június 30-án.

Tartozik:

Pénztári állapot:

Pénztáraknál	612.555.97	
Postatakarékpénztárban	245.82	612.801.79

Értékpapírok:

Saját értékpapír	189.800.—
------------------	-----------

Egyéb cselekvő vagyon:

Hátralékos tagdíjban	25.442.97	
Átmeneti tételben	2.124.50	27.567.47
		830.169.26

Követel:

Különféle alapok:

Alapítvány, adomány	213.592.55	
Kezelési alap	21.919.65	
Tartalékalap	26.270.—	261.782.20

Egyéb szenvedő vagyon:

Tagságdíjakban	552.950.71	
Függőtételbe	4.667.03	819.399.94
Egyenleg		10.769.32
		830.169.26

Budapest, 1913 június hó 30-án.

Maczkó Kálmán s. k.,
főkönyvelő.

Nyereség és veszteség-számla

1913. június 30-án.

Tartozik:

Személyi kiadások:

Nyugdíjakra	2.449.74	
Végkielégítésekre	5.335.02	7.784.76
Tiszti fizetésekre		3.970.—

Átvitel 11754.76

	Áthozat	11.754.76	
<i>Dologi kiadások:</i>			
Kezelési költségre	1.547.94		
Nyomtatványokra	215.—		
Postabélyegekre	160.60	1.923.54	
Egyenlegekért		10.769.32	
			24.447.62
<i>Követel:</i>			
<i>Kamatok:</i>			
Elhelyezett tőkék után	16.830.19		
Értékpapírok	3.991.50	20.821.69	
<i>Más bevételek:</i>			
Egyéb jövedelmekben	1.796.20		
Kezelési díj és bélyeg	1.829.73	3.625.93	
			24.447.62

Budapest, 1913. június hó 30-án.

Maezko Kálmán s. k.,
főkönyvelő.**7. Kezelési alap.**

A tagok által befizetett kezelési díjakon kívül ezen alap céljaira fordítjuk a kisebb-nagyobb adományokat és a pezsgődugók jövedelmét.

A folyó félévi mérleg szerint a kezelési alap 21.919 korona 65 fillért tesz ki.

Az egyesületnek kezelési költségeit az igazgatóság mindig gondosan a legminimálisabbra szorította, azonban a tagok által fizetett igen csekélyen megszabott kezelési díjak a felszaporodott irodai teendők, levelezés, nyomtatványokkal járó költségeket alig fedezik.

8. Matematikai mérleg.

Az igazgatóság az alapszabályok rendelkezéséhez képest a folyó év folyamán elkészítette az Egyesületnek matematikai mérlegét az 1912. évi december 31. napjára vonatkozólag.

A matematikai mérleget Arany Dániel tanár, biztosítási matematikus készítette.

A mérleg elkészítése azon célt szolgálja, hogy tájékozást nyerjünk arra nézve, hogy az Egyesület összes jelenlegi vagyona és a jövőben várható összes bevételei leszámítva az 1912. évi december hó 31-re, fedezik-e a jelenlegi tagoknak, azok majdani özvegyeinek és árváinak az Egyesülettel szemben felmerülő, ismét a mondott napra leszámított, összes igényeit.

Előterjesztjük a matematikus jelentésének lényegét és ideiktatjuk a matematikai mérleget magát, mindkettőből meggyőződhet a t. közgyűlés, hogy Egyesületünk a jövő felé irányított matematikai számítások által is igazolt teljes biztonságot nyújt a tagok mindennemű igényeire úgy a

jelenben, mint a jövőre is, sőt a matematikai mérleg szerinti vagyona a terheket meghaladja.

A matematikus jelentése szerint az 1912. év december hó 31-én lezárt számítások 682 activ és 13 nyugdíjas tagra vonatkoznak.

Az activ tagok közül 351 nős és 331 nőtlen tagunk volt.

A nyugdíjasok közül 5 rokkant férfi és 8 özvegy nő volt.

A 682 activ tag összesen 1.018,400 korona nyugdíj-járadékra és 302,700 korona özvegyi járadékra volt biztosítva, amelyért összesen 81,953 korona évi tagdíjjárulék fizettetett.

A várható kiadások az alábbi mérleg szerint (férfiak nyugdíja, nők nyugdíja, árvák neveltetési járuléka, jelenlegi nyugdíjasok nyugdíjának tőkeértéke, összesen 1.833,332 kor. 79 fillért tesznek ki, ezen kiadásokkal szemben állanak a) az Egyesület vagyona az 1912. december 31. mérleg szerint 775.287 korona és b) az évente fizetett tagdíjnak leszámított értéke 1.095,247 korona 72 fillér, összesen tehát 1.850,534 korona 75 fillér. Látjuk tehát, hogy a vagyone 17,211 korona 96 fillérrel meghaladja a terheket.

Kétségtelen, hogy ezen kedvező eredmény úgy keletkezett, hogy a jelenlegi vagyon egy tetemes része nem a tagok aránytalanul alacsony tagdíj befizetéseiből, hanem egyéb jövedelemforrásokból származott. (adományok, stornó), továbbá vagyonunkat már régebb idő óta 4%-nál magasabb kamatoztatás mellett sikerül gyümölcsöztetni.

Jól megjegyzendő ugyanis, hogy a matematikai mérleg alapján 4%-os kamatoztatás felvétele kívánatos.

Habár tehát a matematikai mérleg kedvező volta teljes megnyugtatósára lehet mindenkinek, még ha a távol jövő kötelezettségeit veszi is figyelembe, mégis tekintettel arra, hogy ezen kedvező helyzetet említett szerencsés körülmények állították elő és hogy a jelenlegi tagok befizetéseinek változást eszközölni semmiképpen sem óhajtunk, gondos figyelmet kell arra fordítanunk, hogy ez a vagyontömeg, mint a jelenlegi tagok igényeire lefoglalt sajátjuk tekintessék, miért is feltétlen szükségesnek tartja a matematikus az ezután belépő tagok kötelezettségeinek olyatén megállapítását, hogy tagsági járulékaik az igényeik kielégítésére szükséges összeget az eddigénél jobban megközelítsék.

A matematikai mérleg a következő:

Matematikai-mérleg

1912. december 31-én.

Vagyon:

1. Egyesületi vagyon 1912. évi december 31-én mérleg szerint	775.287.—	
2. 81.953 korona évi tagdíj jelenértéke	1,095.247.75	1,850.534.75
	<u>1,850.534.75</u>	<u>1,850.534.75</u>

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXXIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1913 november hó 20. és 22-én tartatik meg. A huzások a Magy. Kir. Lottójövedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1913. évi október hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

Teher:

1. Aktiv férfiak rokkantsági járadékának jelenértéke	1,274.945·01	1,274.945·01
2. Férjes nők nyugdíjának jelenértéke	471.274·69	
3. Árvák neveltetési járuléka- nak jelenértéke	23.563·73	494.838·42
4. Rokkant férfiak nyugdíja- nak tökéértéke	23.397·71	
5. Özvegy nők nyugdíjának tökéértéke	40.141·65	63 539·36
6. Egyenleg mint vagyon	17.211·96	17.211·96
	<u>1,850.534·75</u>	<u>1,850.534·75</u>

Budapest, 1911 július hó 31-én.

Arany Dániel s. k.,
tanár, bizt. matematikus

(Folytatása következik.)

Különfélék.

Vendéglősök pénteki társas összejövetelei:

November 7-én: özv. Schárhán Jánosné vendéglőjében,
VII. ker., Akácfa-utca 12. sz.November 14-én: Kővári Jenő vendéglőjében, VII. ker.,
Rákóczi-ut 28. sz. (Erzsébet városi kaszinóban) vacsora.November 21-én: Malosik Róbert vendéglőjében, VII.
ker., Dob-utca 78. sz.November 28-án: Kovács E. Mátyás vendéglőjében, IV.
ker., Curia-utca 2. sz.Decembr 5-én: Gundel Károly vendéglőjében, a város-
ligetben.

„Próféta“ növénylikőr kizárólagos
gyártási vállalata

CSILLAG ILLES
Budapest, IV., Petőfi-tér 2. szám.
Telefon 76-55.   Telefon 76-55.

Csak ezen védjeggyel valódi.

Próféta

Növénylikőr.

Csak ezen védjeggyel valódi.

Étvágygerjesztő, gyomorerősítő és nagyon kellemes
üdítő szer. Túrista-, vadászati-, utazási- és házi-
célokra a legjobb.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV.-TÁRS.

Ászok-, Márciusi | Kiviteli Márciusi

(világos és sötét)

(barna)

S E R.

Megrendeléseket

 a főzde mindenkor pontosan és a legnagyobb figye-
lemmel — az összeg előleges beküldése vagy után-
vétele mellett — teljesít.

Nagyobb mennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV.-TÁRS.

KORONA

(ála Pilseni)

 Dupla Márciusi
és
Bakser.

A városligeti artézi gyógyforrás vize 970 méternyi mélységből 73-tól 92°C hőfok mellett törvén elő, föltétlenül bakteriummentes, s általunk lehűtve természetes állapotban, valamint szénsavval telítve mint „ILONA” artézi savanyúvíz lesz forgalomba hozva. Tiszta izes és szénsav-tartalmánál fogva kitünő üdítő ital borral vegyítve igen kellemes.

2 liter ára 16 fillér házhoz szállítva. Rendelési cím: „Artesia” részvény-társaság, Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. Telefon 50-72

A székesfőváros városligeti Artézi-gyógyforrás bérlői.

MATTONI GYOGY- ÉS VIZGYÓGY-INTEZETE

GISSHÜBLER-PUCHSTEIN

Karlsbad mellett.

A MATTONI-féle giesshübler savanyúvíz eredési helye.

Pneumatikus- és belélegző-kurák.

Mell- és idegbetegek, üdülők, rheumatikusok stb. számára.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égvényes
SAVANYÚVIZ.

TRANSYLVANIA SEC

LOUIS FRANÇOIS & CO.

esászári és királyi udvari szállítók
Budafok. Fülöp Szász Coburg Góthai Herceg Ő Fensége szállítói. Budafok.

* 16 elsőrendű kitüntetés *

* * Hors Concours * *

FŐRAKTÁR:
BORHEGYI FERENC
Telephon sz. 35-79.
Budapest, V., Gizella-tér 1.

VÉDJEGY

VEZÉRKÉPVISELŐK:
RUDA és BLOCHMANN
Telephon sz. 36-66.
Budapest, V., Akadémia-utca 16.

Sürgöncim: FRANÇOIS BUDAFOK.

Telefon BUDAFOK 15. szám.

TÖRLEY PEZSGŐ.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY SÉRFOZÓDE BUDAPEST—KÖBÁNYÁN.

Fennáll 1854. év óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetészt nyert.

DISZOKMÁNY. 1885.

JURY-TAG 1896.

Igazgatóság és városi iroda: VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 6. szám.

Gyártelep és központi iroda: X., KÜLSŐ JÁSZBERÉNYI-UT II. sz.

Ajánlja: ászok, király, márciusi világos, márciusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márciusi világos és sötét, bak- és tavaszi idény-sörét, továbbá saját töltésű palacksöreit a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt kőbányai palack-sör osztályából.

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel fölszerelt sörfőzödénknak évi gyártási képessége 600.000 hektoliter.

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Aradon, Szegeden, Miskolcon, Kolozsváron, Nagyváradon, Nyiregyházán, Temesváron és Debrecenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám József 4—29.

Hordósör-megrendelés: Vidékre, telefon-szám 52—60.

Palacksör-megrendelés: telefon-szám 56—58.